

**DALYVAVIMO ES INSTITUCIJŲ, JŲ DARBO GRUPIŲ, KOMITETŲ POSĖDŽIUOSE IR
SUSITIKIMUOSE SU ES INSTITUCIJŲ IR VALSTYBIŲ NARIŲ ATSTOVAIS ATASKAITOS
FORMA**

1. Posėdžio institucinė forma, vieta, laikas ir dalyviai:

- Praktinis seminaras „Shaping European civil security research in Horizon Europe”
- Renginio organizatorius: Vokietijos švietimo ir mokslinių tyrimų ministerija
- Renginio vieta: Gamtos mokslų muziejus, Vautierstraat 29, Briuselis
- Renginio laikas: 2018 lapkričio 6-7d.
- Renginio dalyviai: Programos Horizon 2020 “Saugi Visuomenė komiteto nariai iš AT, FR, LT, NL, IE, EE, DE
- Atstovai iš Europos Komisijos, Europos Parlamento, Ispanijos VRM, Vokietijos VRM, Olandijos Teisingumo ministerijos, verslo ir mokslinių tyrimų organizacijų

2. Svarstyti/ diskutuoti klausimai:

- Europos civilinio saugumo tyrimų išlaikymas politinio dėmesio centre
- Strateginis planavimas ir misijos naujame programavimo laikotarpyje (Horizon Europe)
- Rezultatų viešinimas- gerųjų praktikų pavyzdžiai
- Rezultatų sklaida ir jų įgyvendinimas praktikoje
- Judėjimas į priekį kartu, siekis suvienyti Europos ir nacionalines pastangas civilinio saugumo kontekste

3. Posėdžio eigos apibendrinimas:

Europos Parlamento narys **Christan Ehler** išreiškė susirūpinimą dėl didėjančių investicijų į mokslinius tyrimus saugumo srityje ir pabrėžė, kad rezultatų poveikis palyginus su kitomis valstybėmis (JAV, Izraeliu ir kt.) vis dar per mažas.

Pagrindiniai klausimai, kuriuos kelia EP dėl padidėjusio biudžeto:

- Ar moksliniai tyrimai ir inovacijos prisideda prie globalaus saugumo?
- Ar turim pakankamus gebėjimus diegti inovacijas, jas paversti į paklausius produktus ir paslaugas, dėl kurių spartės ES ekonominis augimas?

Christan Ehler pabrėžė mokslinių tyrimų rezultatų viešinimo svarbą. Visuomenei būtina pristatyti mokslinių tyrimų rezultatus jai suprantama kalba ir argumentuotai paaiškinti, kodėl saugumas tampa vis didesnė finansine našta mokesčių mokėtojams.

Dar viena opi problema, apie kurią užsiminė EP narys, - trūksta suderinamumo ir bendrų standartų tarp skirtingų šalių tam, kad užtikrinti bendradarbiavimą vykdant bendrus tyrimus. Norint spręsti šias problemas, būtinas integruotas požiūris į mokslinius tyrimus saugumo srityje apjungiant ES, regionų ir nacionalinius prioritetus siekiant sukurti sąveikumą ES lygiu.

Europos Komisijos atstovas - **Matthias Oel** pristatė Horizon Europe finansinę programą.

Matthias Oel pabrėžė, kad šio finansavimo laikotarpio pagrindinis prioritetas - taikomoji mokslinių tyrimų kryptis:

- Didesnis poveikis visuomenei
- Rezultatų sklaida ir praktinis panaudojimas
- Efektyvus mokslinių tyrimų rezultatų įsisavinimas
- Galutinių vartotojų įsitraukimas į mokslinių tyrimų projektus

Matthias Oel pristatė eilę svarbių faktų:

- Horizon Europe biudžetas padidėjo 40%
- Mokslinių tyrimų biudžetai saugumo ir gynybos srityse bus atskirti
- Vidaus Saugumo Fondas (ISFP ir ISFB) bus integruotas į bendrą Horizon Europe programą

Vokietijos Federalinės švietimo ir mokslinių tyrimų ministerijos atstovas - **Eckhart Curtius** pristatė Vokietijos prioritetus ir išdėstė susirūpinimą keliančius klausimus:

- Civilinė mokslinių tyrimų kryptis turi būti išimtinai palaikoma ir savarankiška
- Moksliniai tyrimai saugumo srityje turi būti nepriklausomi ir priskirti atskiram klasteriui

Vokietija griežtai laikosi pozicijos atskirti mokslinių tyrimų biudžetus saugumo ir gynybos srityse.

EK atstovas – **Charles Williams** pristatė Horizon Europe misijų tikslus ir uždavinius.

Naujas programavimo periodas bus paremtas integruoto požiūrio į visuomenės saugumą įgyvendinimo planu:

- Apjungti įvairius ES finansavimo instrumentus (ISFP, ISFB, Cybersecurity Digital Europe) vieningiems tikslams pasiekti
- Atnaujinti tarpinstitucinę partnerystę - įkurti Kibernetinio Saugumo Kompetencijų Centrą
- Apsibrėžti ES saugumo prioritetus
- Apsibrėžti misijų sritis
- Apsibrėžti tarpinstitucinio bendradarbiavimo sritis
- Įsteigti misijų valdybas, kuriose dirbtų įvairių sričių (verslo, mokslo, galutinių naudos gavėjų) atstovai

Charles Williams pristatė penkis projektus, pretenduojančius į misijų finansavimą. Civilinės saugos sritis kol kas nepatenka į pirmųjų misijų sąrašą. EK pabrėžė, kad idėjos misijoms bus nuolat peržiūrimos ir atnaujinamos.

Olandijos Teisingumo ministerijos atstovo **Marnix Croes** pristatyme išskirti pagrindiniai Olandijos prioritetai:

- Tikisi projektų, kurie atitiktų galutinių naudos gavėjų poreikius ir būtų mažiau nukreipti į didelius ir ambicingus tikslus
- Socialiniai mokslai turėtų būti atskirti nuo saugios visuomenės tematikos
- Projektai, kurių rezultatas pasiekė TRL6 turi būti tęsiami.

Ispanijos VRM atstovė pristatė bendradarbiavimo tarp mokslo ir teisėsaugos institucijų modelį, pasidžiaugė, kad naujai sukurtu ir efektyviai veikiančiu teisėsaugos pareigūnų tinklu, kuris nuolat keičiasi informacija apie institucijų poreikius ir iššūkius.

Austrijos Transporto, inovacijų ir technologijų ministerijos atstovas pristatė Austrijos nacionalinį mokslo ir inovacijų rėmimo programą saugumo srityje.

EK atstovė **Anabela Gago** pristatė ISFP programos finansavimo modelį:

50% biudžeto lėšų bus paskirstyta šalims narėms remiantis nustatytais kriterijais (pagal šalies BVP dydį, gyventojų skaičių ir t.t.)

10% bus papildomai perskirstyta šalims narėms pagal poreikį

40% - tematiniam kvietimams

EK atstovė pabrėžė sinergijos tarp įvairių finansavimo instrumentų svarbą ir pateikė finansinių instrumentų, kurie bus apjungti su Horizon Europe sąrašą:

- Integrated Border Management Fund
- Security and Public Space Fund
- Cybersecurity
- Kt.

Papildomai ISFP programa planuoja finansuoti:

- Mokslinių tyrimų rezultatų perkėlimą į praktinį panaudojimą
- Aukštos kokybės, tačiau negavusias finansavimo iš kitų programų, paraiškas

Taip pat **Anabela Gago** atkreipė dėmesį, kad šiuo metu 8 ES šalys narės turi nacionalines mokslinių tyrimų programas saugumo srityje. EK pabrėžė nacionalinių programų svarbą, kadangi naujos idėjos ir inovacijos gimsta nacionaliniame lygmenyje ir toliau gali būti plėtojamos pasitelkus ES finansavimo instrumentus.

4. Posėdžio sprendimai, kito posėdžio data:

Kadangi renginys buvo informacinio pobūdžio, daugiausiai dėmesio buvo skirta supažindinti su Horizon Europe programos prioritetais, valdymo ir finansavimo modeliu todėl konkrečių sprendimų ar susitarimų nebuvo priimta. Šalys (DE, AT, FR, NL, EE) išdėstė nacionalines pozicijas dėl PPI ir PCP modelio efektyvumo, dėl Europos kibernetinio saugumo kompetencijų centro steigimo ir nacionalinių kibernetinio saugumo centrų tinklo sukūrimo.

5. Pasiūlymai dėl tolesnių Lietuvos veiksmų:

Vokietijos Federalinė švietimo ir mokslinių tyrimų ministerija pasiūlė Lietuvai prisijungti prie fit4sec/BERKoS platformos, kuri sutelkia įvairių sričių ekspertus saugumo srityje.

6. Pridedama informacija (posėdžio darbotvarkė, išdalyta medžiaga, nuorodos):

7. Tiesioginis ataskaitos rengėjas:

Egidija Veršinskienė, VŠĮ Lietuvos Kibernetinių nusikaltimų kompetencijų ir tyrimų centras, tel. 8687 99008, egidija@l3ce.eu